

Enheten för handel och tekniska regler

YTTRANDE

2018-11-16 Dnr 2018/01169-2

Näringsdepartementet

Endast via e-post

Ålderskrav vid framförande av vattenskoter

Er ref: diarienummer N2018/03981/MRT

Sammanfattning

Kommerskollegium bedömer att Näringsdepartementet ska anmäla förslaget om Ålderskrav vid framförande av vattenskoter enligt direktiv (EU) 2015/1535. Vi föreslår att förslaget kompletteras med en detaljerad konsekvensanalys och motivering till förslagets proportionalitet.

Kommerskollegium bedömer vidare att förslaget ej behöver anmälas enligt direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden.

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt 20 § 6 p. i förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bland annat enligt proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter ((EU) 2015/1535).¹

¹ Andra procedurer är de i enlighet med tjänstedirektivet (2006/123/EG) samt Världshandelsorganisationens (WTO) TBT-avtal (Agreement on Technical Barriers to Trade).

Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bl.a. krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser.²

Bakgrund

Regeringen föreslår ett tillägg till förordningen (1993:1053) om användning av vattenskoter med lydelsen att vattenskoter får framföras endast av den som har fyllt femton år. Förordningen ska träda i kraft den 1 juni 2019. Bakgrunden till förslaget är Riksdagens två tillkännagivanden om krav på förarbevis och åldersgräns, där regeringen har valt att gå vidare med endast ålderskravet.

Motiveringen för förslaget är de risker för personsäkerhet och miljö som kan följa av framförandet av vattenskoter. Enligt förordningen (1993:1053) får vattenskotrar endast användas i allmän farled och i de vattenområden som Länsstyrelsen meddelat att de får framföras i. Kommerskollegium bedömer att det föreslagna tillägget till lagstiftningen inte påverkar var vattenskotrar enligt lagen får användas, och därför är det sannolikt inte miljöskäl utan snarare sjösäkerhetsskäl som kan motivera ett ålderskrav (med hänvisning till sida 5, sista stycket i promemorian).

Åldersgränsen motiveras med att det ”inte [är] ovanligt att vattenskotrar framförs av minderåriga”, att vattenskotrar kan nå mycket höga farter, att minderåriga har svårt att bedöma riskerna, samt att liknande restriktioner finns för exempelvis mopeder. Eftersom remissen saknar statistik om hur vanligt det är att personer under 15 år kör vattenskotrar, eller hur många olyckor som sker, är det svårt att bedöma hur lagförslaget kan påverka säkerheten.

Bedömning av anmälningskyldighet

Regleringen av fritidsbåtars och vattenskotrars tillträde till marknaden bygger på harmoniserad EU-lagstiftning i direktiv 2013/53/EU om fritidsbåtar och vattenskotrar, och således på den nya metodens principer för teknisk harmonisering och standarder.

Den föreslagna lagstiftningen skulle resultera i olika regler för bruk av fritidsbåtar respektive vattenskotrar, vilka kan ha motsvarande längd, effekt och fartresurser, eftersom det inte finns något ålderskrav för framförande av fritidsbåtar och frivilligt förarintyg kan erhållas från 12 års ålder.

² Anmälningsdirektivet artikel 1.1(f).

Kommerskollegiums bedömning är att ålderskravet utgör en teknisk föreskrift i formen av *ett annat krav*, enligt anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter (EU) 2015/1535, Art. 1 punkt d). *Ett annat krav* utgör krav som ställs på en produkt av skyddshänsyn och som påverkar dess livscykel efter det att den har släppts ut på marknaden, t.ex. villkor för användning, om det på ett väsentligt sätt kan påverka saluföringen av produkten.

Det föreslagna ålderskravet kan anses vara en restriktion för användningen av produkter som redan satts på marknaden och för försäljningen av nya produkter. Det är möjligt att ålderskravet kan få inverkan på antalet sålda enheter till privatpersoner respektive uthyrningsföretag.

Kommerskollegium vill uppmärksamma om att tekniska regler som ska anmälas till EU-kommissionen bör åtföljas av en detaljerad konsekvensanalys och att detta lagförslag och dess promemoria saknar en motivering till varför ålderskravet omfattar vattenskotrar men inte övriga fritidsbåtar som omfattas av direktiv 2013/53/EU. Det saknas statistik som kan underbygga motiveringen att det föreslagna ålderskravet införs av skyddshänsyn. Vidare saknas en motivering till att lagförslaget är proportionerligt, det vill säga att åtgärden är nödvändig för att uppnå målet samtidigt som mindre inskränkande alternativ saknas. En kvantifiering av lagförslagets effekter på marknaden, dvs försäljningen till privatpersoner respektive uthyrningsföretag, bör ingå i konsekvensanalysen.

Lagförslag som kan få påverkan på den fria rörligheten för varor inom unionen granskas av EU-kommissionen samt övriga medlemsländer inom ramen för direktiv (EU) 2015/1535, och det är möjligt att EU-kommissionen reagerar på förslaget genom att begära kompletterande information ifall en utförlig konsekvensanalys och proportionalitetsbedömning saknas.

Näringsdepartementet påpekar att förslaget måste anmälas till EU-kommissionen i enlighet med direktiv (EU) 2015/1535, en bedömning som Kommerskollegium delar. Vi föreslår att Näringsdepartementet kompletterar förslaget med punkterna ovan avseende konsekvensanalys och proportionalitet.

Kommerskollegium rekommenderar att Regeringskansliet uppdrar åt Kommerskollegium att anmäla förslaget till EU-kommissionen.

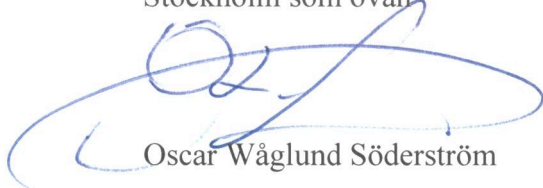
Anmälan av nya krav på tjänsteverksamhet

Av 20 § p 6 förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet följer att Regeringskansliet ska anmäla förslag till författningar i enlighet med informationsförfaranden som följer av Sveriges medlemskap i EU. Ett sådant förfarande föreskrivs i tjänstedirektivet avseende nya eller förändrade krav på tjänsteverksamhet³.

Enligt kollegiets bedömning innehåller förslaget inte krav på tjänsteverksamhet och behöver ej anmälas enligt direktiv 2006/123/EG.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Oscar Wåglund Söderström efter föredragning av utredaren Tomas Jonsson. I ärendets handläggning har även utredaren Fredrik Ahlstedt deltagit.

Stockholm som ovan

Oscar Wåglund Söderström
Enhetschef

Tomas Jonsson
Utredare

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden, artiklarna 15.7 och 39.5